

Νομοθεσία για τη φύση: Κατάσταση εφαρμογής των ευρωπαϊκών οδηγιών για τη φύση Προτάσεις για τη βελτίωση εφαρμογής τους

Ιόλη Χριστοπούλου, WWF Ελλάς
Σεπτέμβριος 2017

Η παρουσίαση

- Συμπεράσματα αξιολόγησης των οδηγιών για τη φύση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (οδηγία για τους οικοτόπους & για τα άγρια πτηνά)
- Κατάσταση εφαρμογής των οδηγιών στην Ευρώπη
- Κατάσταση εφαρμογής των οδηγιών στην Ελλάδα
- Προτάσεις για τη βελτίωση εφαρμογής

Ευχαριστώ για τη συνεργασία την Έλλη-Μαρία Κρητικού, τελειόφοιτο Πολιτικών Επιστημών και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστήμιου Πελοποννήσου, που έκανε πρακτική στο WWF Ελλάς.

Η αξιολόγηση των οδηγιών

2013: οι οδηγίες για τους οικοτόπους (92/43/EOK) και τα άγρια πτηνά (2009/147/EK) εντάχθηκαν στο πρόγραμμα REFIT (Regulatory Fitness and Performance Programme) της ΕΕ, το οποίο:

- στοχεύει στη βελτίωση της καταλληλότητας και της αποδοτικότητας του κανονιστικού πλαισίου,
- προτείνει μέτρα απλούστευσης της νομοθεσίας της ΕΕ και μείωσης των κανονιστικών επιβαρύνσεων
- προωθεί ένα σαφές, σταθερό και προβλέψιμο κανονιστικό πλαίσιο που ευνοεί την ανάπτυξη και την απασχόληση.

2013 - 2014

2015

2016

Phase 1

Phase 2

Phase 3

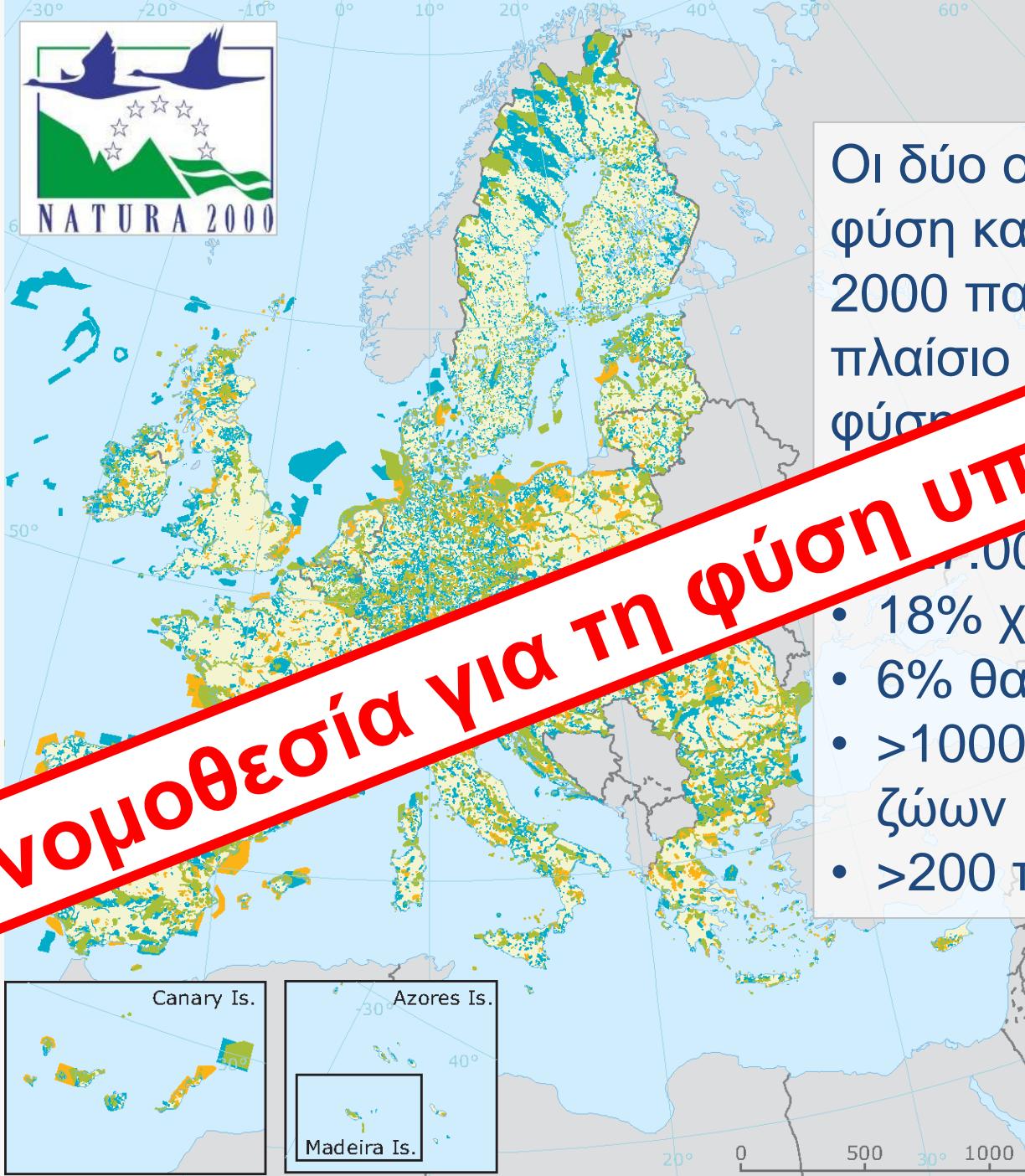
Phase 4

Phase 5

2014: Πρόεδρος Γιούνκερ προς Επίτροπο Περιβάλλοντος Βέλλα:

“...πραγματοποιήσει μία σε βάθος αξιολόγηση των οδηγιών για τα áγρια πτηνά και τους οικοτόπους και να εκτιμήσει την πιθανότητα ενσωμάτωσης των δύο οδηγιών σε ένα σύγχρονο νομοθετικό εργαλείο.”

Η νομοθεσία για τη φύση από απειλή

Οι δύο οδηγίες για τη φύση και το δίκτυο Natura 2000 παρέχουν το πλαίσιο που απαιτείται για την επιβίωση των 7.000 περιοχές

- 18% χερσαίας έκτασης
- 6% θαλάσσιας έκτασης
- >1000 είδη φυτών και ζώων
- >200 τύποι οικοτόπων

Αποτέλεσμα αξιολόγησης των οδηγιών

Frans Timmermans @TimmermansEU Following

Good news today. We all concluded the Birds & Habitat Directives r fit 4 purpose! Now together we must ensure better implementation

RETWEETS 175 LIKES 191

4: ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 27.4.2017
COM(2017) 198 final

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Σχέδιο δράσης για τη φύση, τον άνθρωπο και την οικονομία

{SWD(2017) 139 final}

2016: «...η πλήρης επίτευξη των στόχων των οδηγιών για τη φύση θα εξαρτηθεί από την ουσιαστική βελτίωση της εφαρμογής τους.»

Η κατάσταση εφαρμογής των οδηγιών

- Ποια είναι η κατάσταση εφαρμογής των οδηγιών για τη φύση συγκριτικά με τις βασικές υποχρεώσεις που απορρέουν από τις δύο οδηγίες;

- Ποιοι μπορεί να είναι οι τρόποι και τα μέσα για τη βελτίωση εφαρμογής των δύο οδηγιών για τη φύση;

Οι κύριες υποχρεώσεις βάσει των οδηγιών για τη φύση

- Χαρακτηρισμός και θέσπιση περιοχών Natura 2000
- Διαχείριση περιοχών – λήψη μέτρων προστασίας για περιοχές Natura 2000
- Αποφυγή/ Πρόληψη υποβάθμισης περιοχών και όχλησης ειδών
- Δέουσα εκτίμηση των επιπτώσεων σχεδίων, έργων, δραστηριοτήτων
- Λήψη αντισταθμιστικών μέτρων
- Προώθηση οικολογικής συνοχής του δικτύου Natura 2000
- Διασφάλιση προστασίας ειδών
- Αναγνώριση χρηματοδοτικών αναγκών και διασφάλιση χρηματοδότησης
- Παρακολούθηση ειδών και οικοτόπων
- Προώθηση έρευνας

Κατάσταση εφαρμογής στην ΕΕ

- ~18 της χερσαίας και 6% της θαλάσσιας έκτασης
- 30% των ΖΕΠ και 41% των ΤΚΣ: έχουν σχέδια διαχείρισης.
- για επιπλέον 25% των ΖΕΠ και 19% των ΤΚΣ σχέδια διαχείρισης σε στάδιο προετοιμασίας (2012)
- Ανεπαρκής πρόοδος θεσμικής κατοχύρωσης ως Ειδικές Ζώνες Διατήρησης και καθορισμού στόχων διατήρησης
- Πολλές περιπτώσεις υποβάθμισης και όχλησης
- Πολλές περιπτώσεις προβληματικής εφαρμογής της υποχρέωσης δέουσας εκτίμησης επιπτώσεων σχεδίων, έργων και δραστηριοτήτων
- Ανεπαρκής εφαρμογή πρόβλεψης για οικολογική συνοχή
- Προβληματική η παρακολούθηση ειδικά της αποτελεσματικότητας των μέτρων που εφαρμόζονται

Κατάσταση εφαρμογής στην ΕΕ

- Ανεπαρκή σχέδια δράσης ειδών και μέτρων προστασίας
- Έλλειψη επαρκών πόρων... «διαθεσιμότητα δημόσιας χρηματοδότησης πιθανώς να επηρέασε περισσότερο από άλλους παράγοντες την εφαρμογή των οδηγιών»
- Ελλειμματική επιβολή της νομοθεσίας σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο
  - 1 στις 5 υποθέσεις που φτάνουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή οδηγούν σε κάποια δράση της Επιτροπής

Κατάσταση εφαρμογής στην ΕΕ

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΥΠΟ ΑΠΕΙΛΗ

ΡΗΧΕΣ ΥΠΟΣΧΕΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΑΜΜΟΣΥΡΣΕΙΣ ΤΟΥ ΝΤΟΓΓΕΡ ΜΠΑΝΚ

Οι κυβερνήσεις του Ηνωμένου Βασιλείου, της Ολλανδίας και της Γερμανίας πρέπει να αυξήσουν δραστικά το επίπεδο προστασίας, ώστε να προστατευτεί επαρκώς η θαλάσσια ζωή στις αμμοσύρσεις του Ντόγγερ Μπανκ και την ευρύτερη περιοχή της Βόρειας Θάλασσας.

Η ΝΤΟΝΙΑΝΑ ΚΙΝΔΥΝΕΥΕΙ: Ο ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΟΣ ΥΓΡΟΤΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΑΠΕΙΛΕΙΤΑΙ ΛΟΓΟ ΑΝΕΠΑΡΚΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Σχέδια για την εκβάθυνση του ποταμού Γκουανταλκίβρ πρέπει να ακυρωθούν. Αν χρειαστεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να παραπέμψει την Ισπανία στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε να προστατευτεί η Ντονιάνα.

ΧΕΛΩΝΑ ΚΑΡΕΤΑ: Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΕΙΔΟΥΣ ΣΤΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ ΑΠΟΚΡΥΠΤΕΙ ΤΙΣ ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΣΑΣ

Η Ελλάδα πρέπει χωρίς καθυστέρηση να ιυθετήσει και να εφαρμόσει ένα μακροπρόθεσμο σχέδιο διαχείρισης για το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Ζακύνθου, καθώς και για τις υπόλοιπες παραλίες ωστοκίας, με σαφείς στόχους διατήρησης και μέτρα διαχείρισης.

7

ΚΕΝΑ ΣΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΘΕΤΟΥΝ ΣΕ ΚΙΝΔΥΝΟ ΤΟΥΣ ΠΟΤΑΜΟΥΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

Η Βουλγαρία θα πρέπει να επιβάλει την απαγόρευση ανάπτυξης μικρών υδροηλεκτρικών σταθμών σε περιοχές Natura 2000 και να αντιμετωπίσει οποιαδήποτε νομικά κενά. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να δράσει γρήγορα αν η Βουλγαρία δεν ανταποκριθεί.

ΜΠΑΓΟΒΙΕΖΑ: Η ΥΛΟΤΟΜΙΑ ΑΠΕΙΛΕΙ ΤΑ ΑΡΧΕΓΟΝΑ ΔΑΣΗ

Η κυβέρνηση της Πολωνίας πρέπει να ανακαλέσει τα σχέδια της για την υλοτόμηση αυτής της πολύτιμης περιοχής και εφόσον αυτό δεν συμβεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να παραπέμψει την Πολωνία στο Δικαστήριο.

2

ΥΔΡΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΤΑ ΟΡΗ ΤΑΡΚΟΥ

Οι διαχειριστές των περιοχών Natura 2000 στη Ρουμανία χρειάζονται ισχυρότερη νομική προστασία, τεχνική και οικονομική υποστήριξη για την ανάπτυξη σχεδίων διαχείρισης.

4

ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΕΣ ΠΛΑΓΙΕΣ: ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΠΙΡΙΝ

Η κυβέρνηση της Βουλγαρίας πρέπει επειγόντως να θεσπίσει στόχους διατήρησης και να διασφαλίσει ότι οποιοδήποτε αναπτυξιακό έργο δεν θα οδηγήσει σε περαιτέρω υποβάθμιση και απώλεια βιοποικιλότητας καθώς και να αντιμετωπίσει τα παράνομα έργα στην περιοχή. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να διασφαλίσει ότι δεν θα χορηγηθούν ευρωπαϊκά κονδύλια σε ένα σχέδιο που θα οδηγήσει στην περαιτέρω καταστροφή αυτής της μοναδικής περιοχής.

6

3

5

Κατάσταση εφαρμογής στην Ελλάδα

Legend

- Site of Community Importance (SCI)
- Special Protection Area (SPA)
- SCI/SPA

Χαρακτηρισμός των περιοχών

- 419 περιοχές Natura 2000 → 27% της χερσαίας και 6% της θαλάσσιας έκτασης της χώρας.
- Εκκρεμεί ο χαρακτηρισμός περιοχών Natura 2000 κυρίως στον θαλάσσιο χώρο. Πρόθεση επέκτασης του δικτύου Natura 2000 από το ΥΠΕΝ.
- Μερική ολοκλήρωση της θεσμικής κατοχύρωσης των Τόπων Κοινοτικής Σημασίας ως Ειδικών Ζωνών Διατήρησης.
- Δεν έχει ολοκληρωθεί ο καθορισμός στόχων διατήρησης και μέτρων για κάθε περιοχή εντός της προθεσμίας 6 ετών από την έγκριση του Μεσογειακού Καταλόγου Τόπων Κοινοτικής Σημασίας (2006).

Διαχείριση περιοχών – λήψη μέτρων προστασίας για περιοχές Natura 2000

- Το εθνικό σύστημα προστατευόμενων περιοχών δεν έχει ολοκληρωθεί. Οι υφιστάμενοι φορείς διαχείρισης καλύπτουν μόνο το 25% των περιοχών και το μέλλον τους είναι αβέβαιο. Σύγχυση αρμοδιοτήτων τόσο εντός όσο εκτός φορέων διαχείρισης.
- Πολλές περιοχές που εντάσσονται σε άλλη εθνική κατηγορία προστασίας (βλ. εθνικό πάρκο) δεν έχουν κατοχυρωθεί θεσμικά ή έχουν κατοχυρωθεί από αναρμόδιο όργανο (κ.υ.α. αντί για π.δ.).
- Μόνο 2 σχέδια διαχείρισης, που καλύπτουν το 2% των περιοχών, έχουν εγκριθεί (Σχοινιάς και Κορώνεια).
- Λίγες δράσεις διαχείρισης και προστασίας υλοποιούνται.

Αποφυγή/ Πρόληψη υποβάθμισης περιοχών και όχλησης ειδών

- Μερική εφαρμογή.
- Πολλές περιπτώσεις υποβάθμισης. Μερική ανταπόκριση της διοίκησης και της δικαιοσύνης.
- Δεν έχει εξεταστεί επαρκώς – ούτε δικαστικά.
- Η καταδίκη της χώρας στο ΔΕΕ για τον Κυπαρισσιακό βασίζεται και σε παραβίαση αυτής της υποχρέωσης.

Δέουσα εκτίμηση των επιπτώσεων σχεδίων, έργων, δραστηριοτήτων

- Μερική και προβληματική εφαρμογή.
- Ακόμα και η πρόσφατη κ.υ.α. προδιαγραφών για τις οικολογικές αξιολογήσεις είναι αμφίβολο ότι καλύπτει τις απαιτήσεις της οδηγίας για τους οικοτόπους.
- Ελλείψεις σε έργα και δραστηριότητες που δεν εντάσσονται σε καθεστώς περιβαλλοντικής αδειοδότησης και στις αξιολόγηση των σωρευτικών επιπτώσεων.
- Σε αρκετές δικαστικές αποφάσεις ΣτΕ και ΔΕΕ έχει κριθεί ανεπαρκής η δέουσα εκτίμηση έργων και δραστηριοτήτων.

Λήψη αντισταθμιστικών μέτρων

- Δεν έχει εφαρμοστεί αυτή η πρόβλεψη.

Προώθηση οικολογικής συνοχής

- Δεν υπάρχει συγκεκριμένο πλαίσιο για αυτή την υποχρέωση παρά τις προβλέψεις στην Εθνική Στρατηγικής για τη Βιοποικιλότητα και τη Στρατηγική για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή.
- Περιοχές όπως τα ΚΑΖ, προβλέψεις της δασικής νομοθεσίας, και το θεσμικό πλαίσιο των μικρών νησιωτικών υγροτόπων βελτιώνουν τελικά την κατάσταση εφαρμογής.

Διασφάλιση προστασίας ειδών

- Κανένα εγκεκριμένο σχέδιο δράσης είδους.
- Πολλά σχέδια δράσης έχουν εκπονηθεί αλλά δεν έχουν εγκριθεί. Αναμένονται σύντομα τα πρώτα εγκεκριμένα σχέδια δράσης.
- Επιμέρους λήψη μέτρων και υλοποίηση δράσεων προστασίας.
- Αποφάσεις δικαστηρίων λόγω παραβίασης αυτής της υποχρέωσης.

Αναγνώριση χρηματοδοτικών αναγκών και διασφάλιση χρηματοδότησης

- Κατάρτισης Πλαισίου Δράσεων Προτεραιότητας (2014), ώστόσο δεν επηρέασε τον σχεδιασμό της περιόδου 2014-2020. Η εκτίμηση των αναγκών είναι της τάξης των € 84εκ / έτος πλέον € 246εκ. εφάπαξ.
- Κύριες πηγές χρηματοδότησης μέχρι σήμερα: συγχρηματοδοτούμενοι πόροι, κυρίως μέσω ΕΠΣΑ και LIFE.
- Ελάχιστοι δεσμευμένοι εθνικοί πόροι. Πρόσθετοι πόροι από το Πράσινο Ταμείο.

Παρακολούθηση ειδών και οικοτόπων

- Δεν έχει θεσπιστεί εθνικό σύστημα παρακολούθησης.
- Υποβολή βετούς έκθεσης, με καθυστέρηση και μόνο μετά την ολοκλήρωση του έργου εποπτείας της κατάστασης των προστατευόμενων ειδών και οικοτόπων.
- Εθνικά ή άλλα προγράμματα παρακολούθησης υλοποιούνται από φορείς διαχείρισης, ΜΚΟ, επιστημονικά και ακαδημαϊκά ιδρύματα κοκ.

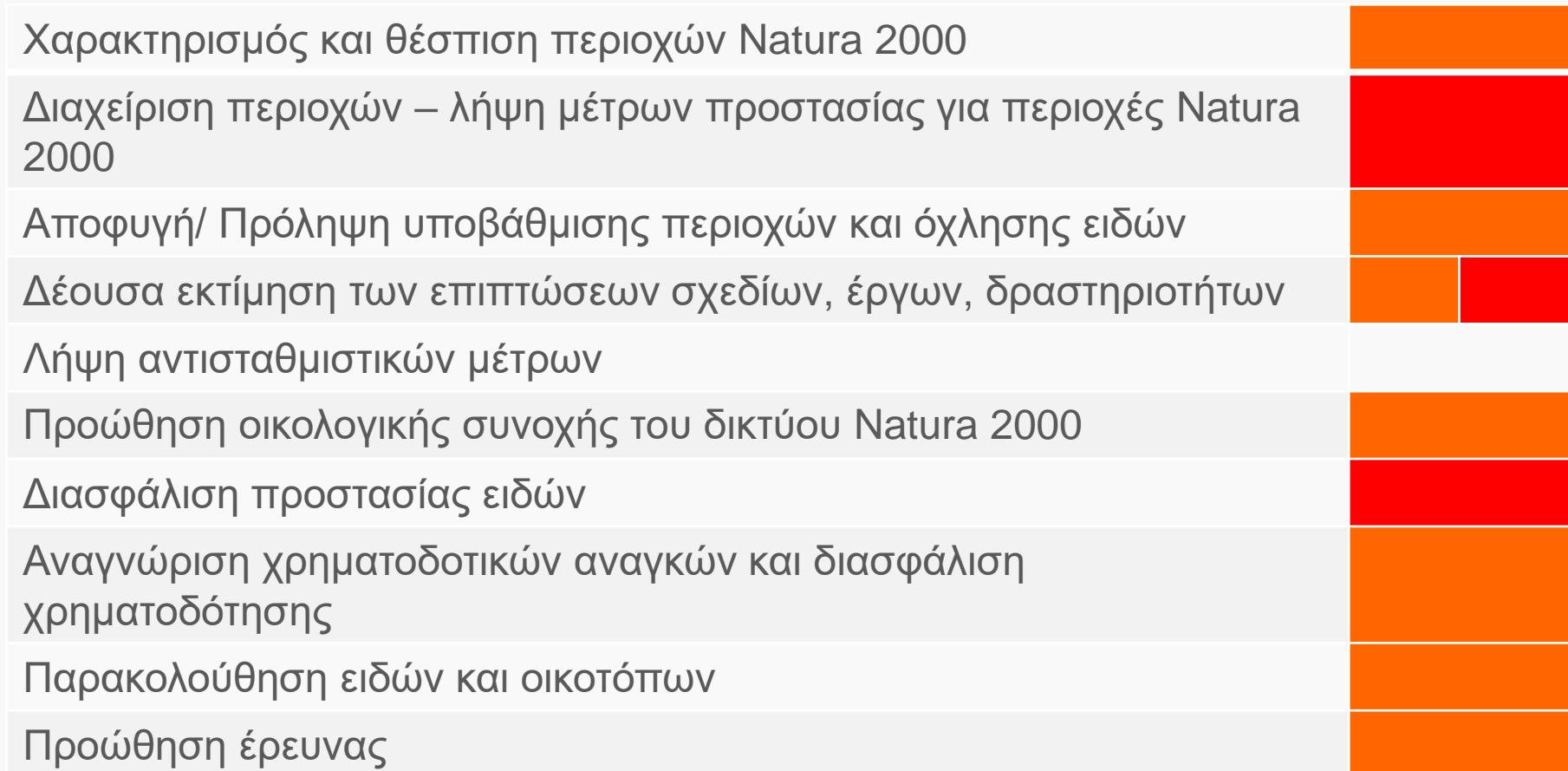
Προώθηση έρευνας

- Δεν υπάρχει ειδική εθνική κατεύθυνση ή προώθηση της έρευνας.
- Επιστημονικά και ακαδημαϊκά ιδρύματα δραστηριοποιούνται στον τομέα.

Η κατάσταση εφαρμογής των οδηγιών για τη φύση

Προτάσεις για τη βελτίωση της κατάστασης

WWF Ελλάς / A. Bonetti

Προτάσεις για τη βελτίωση της κατάστασης

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ: ΤΟΠΙΚΗ ΥΠΕΡΦΟΡΕΑ ΣΤΙΣ ΑΛΠΕΙΣ

Η προστατευόμενη περιοχή αναγνωρίζεται ως βασικό κοινόπλευρο για την τοπική και περιφερειακή αναπτυξιακή στρατηγική και έχει συμβάλει στην προσέλκυση τουριστών και τη διαμόρφωση της τοπικής ταυτότητας.

ΤΑ ΥΔΡΟΒΙΑ ΠΤΗΝΑ ΕΥΔΟΚΙΜΟΥΝ ΣΤΗ ΛΙΜΝΗ ΣΑΑΛΖΕΕ

Η ένωση «τοπίο της λίμνης Σαάλζεε» έχει λάβει επαρκή χρηματοδότηση για να αναπτύξει και να υλοποιήσει ένα ολοκληρωμένο σχέδιο διαχείρισης για τις περιοχές της Natura 2000 της περιοχής.

Ο ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΣ ΥΠΕΡΝΙΚΑ ΤΙΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΣΤΗ ΛΙΜΝΗ MÄLAREN

Δίνονται οικονομικές αποδημιώσεις σε αγρότες μέσω των πόρων αγροτικής αναπτυξής για τη διαχείριση των υγρών λειμώνων μέσα από παραδοσιακές μεθόδους βόσκησης και θερισμού.

2

6

5

Η ΑΝΑΚΑΜΨΗ ΤΗΣ ΝΕΡΟΠΟΤΑΜΙΔΑΣ ΒΟΗΘΑΙ ΤΟΥΣ ΑΓΡΟΤΕΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΤΥΡΦΩΝΕΣ

Ενισχύεις μέσω των αγροπεριβαλλοντικών μέτρων έχουν συμβάλει στον τριπλασισμό των εκτάσεων υπό διαχείριση ενιούντας την νεροποταμίδα, το σπανιότερο αποδημητικό ωδικό πτηνό της Ευρώπης.

ΑΥΣΤΗΡΟΤΕΡΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΝΩΝΕΙ ΤΗΝ ΑΝΑΚΑΜΨΗ ΤΗΣ ΔΑΚΤΥΛΙΩΤΗΣ ΦΩΚΙΑΣ ΣΑΙΜΑΑ

Πέρασεις από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή οδήγησε την κυβέρνηση της Φινλανδίας να θεσπίσει αυστηρότερα μέτρα για την προστασία της ενδημικής φώκιας Σάιμαα.

Η ΣΥΝΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΑΔΡΙΑΤΙΚΗ ΩΦΕΛΕΙ ΨΑΡΙΑ ΚΑΙ ΨΑΡΑΔΕΣ

Φορείς διαχείρισης, ΜΚΟ, ψαράδες και επιστήμονες συνεργάζονται για την εξεύρεση μακροπρόθεσμων λύσεων για την προστασία της θαλάσσιας βιοποικιλότητας παράλληλα με την παροχή ωφελειών στην τοπική κοινωνία.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Ολοκλήρωση χαρακτηρισμού
θαλάσσιων περιοχών
Natura 2000

ΕΠΙΒΟΛΗ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

Βελτίωση επιβολής της νομοθεσίας
των οδηγιών της Ευρώπης για τη φύση

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Ανάπτυξη και υλοποίηση
μέτρων προστασίας και
σχεδίων διαχείρισης
για όλες τις περιοχές
Natura 2000

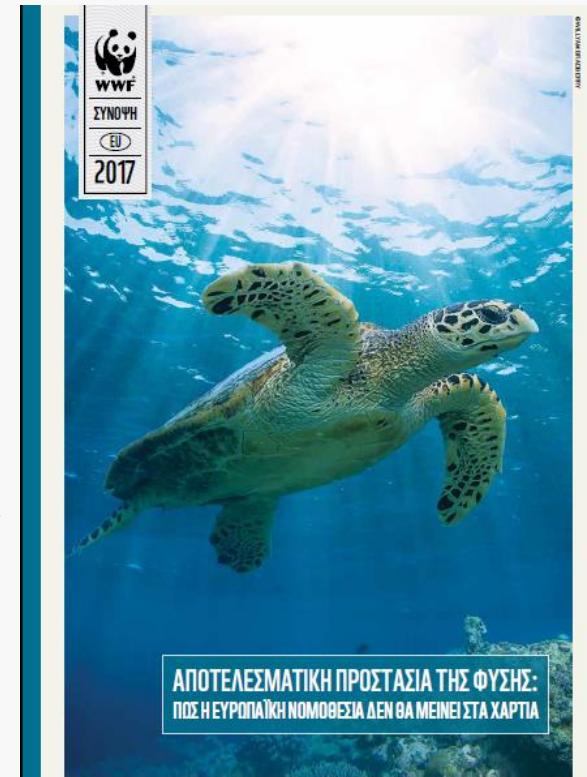
ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Αίξηση των επενδύσεων
στο δίκτυο Natura 2000

Αποτελεσματική προστασία – συνολικές προτάσεις

- Αύξηση των θαλάσσιων περιοχών Natura 2000
  - Κατάρτιση και εφαρμογή σχεδίων διαχείρισης και μέτρων προστασίας
  - Πρόληψη αρνητικών επιπτώσεων - Βελτίωση της δέουσας εκτίμησης και ορισμός ζωνών αποκλεισμού
  - Διασφάλιση περισσότερων πόρων για τις περιοχές Natura 2000
  - Καλύτερη παρακολούθηση της κατάστασης των προστατευόμενων ειδών και οικοτόπων
  - Ενίσχυση της διαβούλευσης και των συμμετοχικών διαδικασιών στη λήψη αποφάσεων και στη διαχείριση των περιοχών
  - Επιβολή των νομικών δεσμεύσεων
- ✓ Η ενσωμάτωση της βιοποικιλότητας στις τομεακές πολιτικές της ΕΕ

Αποτελεσματική προστασία – προτάσεις για την Ελλάδα

- Ολοκλήρωση δικτύου Natura 2000 – έμφαση στις θαλάσσιες περιοχές
- Ολοκλήρωση χαρακτηρισμού περιοχών – Ειδικές Ζώνες Διατήρησης και καθορισμός στόχων διατήρησης
- Ολοκλήρωση προβλέψεων διοίκησης και λειτουργίας εθνικού συστήματος προστατευόμενων περιοχών
- Εκπόνηση και έγκριση σχεδίων διαχείρισης των περιοχών Natura 2000 και εφαρμογή μέτρων διαχείρισης
- Εφαρμογή μέτρων προστασίας ειδών μέσω εγκεκριμένων σχεδίων δράσης ειδών
- Πρόληψη υποβάθμισης οικοτόπων και όχλησης ειδών – Ενίσχυση δυνατοτήτων ελέγχου

Αποτελεσματική προστασία – προτάσεις για την Ελλάδα

- Πλήρης εφαρμογή της δέουσας εκτίμησης σε σχέδια ή έργα που ενδέχεται να επηρεάσουν περιοχές Natura 2000
- Περαιτέρω εξειδίκευση του Πλαισίου Δράσεων Προτεραιότητας. Καλύτερη αξιοποίηση ευρωπαϊκών πόρων και αύξηση εθνικών πόρων
- Θέσπιση σταθερού εθνικού συστήματος παρακολούθησης της φύσης
- Προώθηση της έρευνας
- Ενίσχυση των δομών επιβολής της νομοθεσίας

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΦΥΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Οι οδηγίες για τα άντρα πτηνά (2009/147/EK) και τους οικοτόπους (αρ/43/EOK), γνωστές ως «οδηγίες για τη φύση» ενσωματώνουν εγρέσις ως ο ακρογωνιαίος λίθος των προσταθέματων που γίνονται σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση για την ανάπτυξη και την ανεπαργορή της απόλυτης βιωσιμότητας. Η σύλληψη υλοποιήθηκε από τον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Τοποθετητή στη στρατηγική της ΕΕ για τη βιωσιμότητα για το 2020.

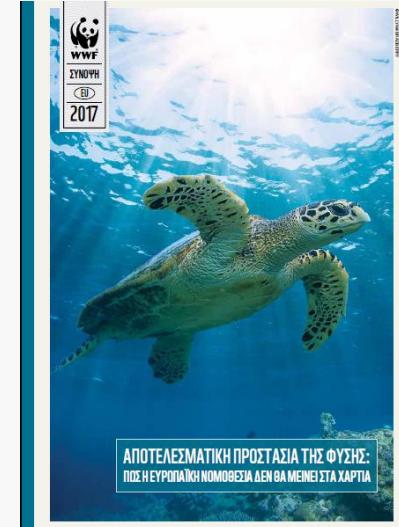
Βάσει των οδηγιών για τη φύση, τα κράτη μέλη πρέπει να χαρακτηρίζονται και να καθηγήσουν περιοχές προστασίας ειδών και οικοτόπων διαιτήρης σημαντικού ειδικής ζώνης διετήρησης (EZΔ) βάσει της οδηγίας για τους οικοτόπους και δύος ειδών προστασίας (ZΕΠΠ) βάσει της οδηγίας για τα άντρα πτηνά. Μαζί, αυτά τα δύο είδη περιοχών διαμορφώνουν τα δίκτυα προστατευόμενων περιοχών Natura 2000. Τα κράτη μέλη πρέπει να θεσπίσουν προτατευτικά μέτρα και συντηκτικά περιοριστικής, ώστε να διασφαλίζονται ότι δεν θα υπάρξει επιβάθμιση οικοτόπων ή οργήση ειδών σε αυτές τις περιοχές και να προσβάνουν την επίτελη κανονοματική κατάσταση διετήρησης. Αντιτέθετα ή μάλιστα η έργη που επηρεάζει την ακραδόνητη τις κάθε περιοχής, εγκρίνονται μόνο για επιτακτικές λόγους σημαντικού δημοσίου συμφέροντος, εάν δεν υπάρχουν εναδιάλογες λύσεις και εφόσον λαμβάνονται αντιπαθητικά μέτρα.

Βιβλιογραφία και περισσότερες πληροφορίες

WWF. Αποτελεσματική Προστασία της Φύσης: Πώς η ευρωπαϊκή νομοθεσία δεν θα μείνει στα χαρτιά. Ευρωπαϊκή έκθεση. Φεβρουάριος 2017

- Πλήρης έκθεση:
http://www.wwf.gr/images/pdfs/2017Feb_EUNatureDirectivesReport_EL.pdf
  - Σύνοψη:
http://www.wwf.gr/images/pdfs/2017Feb_EUNatureDirectivesSummary_EL.pdf

WWF Ελλάς. Η κατάσταση εφαρμογής των οδηγιών για τη φύση στην Ελλάδα. Μάιος 2017:

- http://www.wwf.gr/images/pdfs/2017Apr_EUNatureDirectives_Status_GR_LowRes.pdf

